

Gemeente Nieuwkoop
T.a.v. gemeenteraad
Postbus 1
2460 AA TER AAR

beantwoording schriftelijke vragen

onderwerp	Schriftelijke vraag 2024-02 van VVD over Benchmark BDO / belastingdruk Nieuwkoop
Vragen gesteld door	Mr. A.P. (Paul) Platen
Datum vraag	26 januari 2024
portefeuillehouder	A.Ingwensen
opgesteld door	Marco Steen
Zaaknummer	345115
Datum beantwoording	13 februari 2024

Beste raadsleden,

De fractie van de VVD heeft op 26 januari schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van de Benchmark Nederlandse Gemeenten 2024 van BDO Audit & Assurance en een artikel in het AD naar aanleiding van dit rapport. Het artikel in het AD gaat met name in op het onderdeel belastingcapaciteit uit het rapport. Hieronder gaan we in op de vragen.

De VVD geeft aan:

BDO heeft haar benchmark Nederlandse gemeenten 2024 uitgebracht (zie bijlage). Het rapport bevat ook een financiële performance (de financiële stresstest gemeenten) gerangschikt naar inwoneraantal.

Voor Nieuwkoop komt de belastingcapaciteit uit op 116,3%. De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Hoe hoger hoe minder ruimte er is om in tijden dat dit nodig is extra belastingopbrengst te genereren.

Het AD heeft vervolgens een artikel over Nieuwkoop gepubliceerd met de kop "Accountantskantoor: belastingdruk Nieuwkoop gevaarlijk hoog". Kort gezegd zou sprake zijn van gevaarlijk hoge lokale lasten voor inwoners, waardoor bij een financiële tegenslag voor de gemeente 'amper' ruimte is om de OZB te verhogen.

Naar aanleiding van de benchmark en het AD-artikel heeft VVD Nieuwkoop de volgende vragen.

Vragen:

Vraag 1.

Wat is uw mening over het algehele beeld, dat de cijfers van de benchmark met betrekking tot de gemeente Nieuwkoop oproept?

Antwoord:

- Overall ziet de financiële positie van Nieuwkoop er goed uit. In de benchmark krijgt Nieuwkoop een rapportcijfer 8. Dit is gebaseerd op vijf indicatoren. Van deze vijf telt de belastingcapaciteit in de rekenmethode van BDO het minst zwaar. Wij kunnen ons goed vinden in deze rekenmethode. De focus van het AD op de belastingcapaciteit begrijpen we niet.

Vraag 2.

Hoe beoordeelt uw college de door BDO voor Nieuwkoop vastgestelde belastingcapaciteit 1) als zodanig en 2) afgezet tegen de gemiddelde belastingcapaciteit van gemeenten met een inwoneraantal van 25.000 tot 50.000 ?

Antwoord:

- Het heeft geen meerwaarde om een oordeel te geven over de belastingcapaciteit als zodanig. Dit moet altijd in samenhang gezien worden met het voorzieningenniveau waar de gemeenteraad toe heeft besloten. De afweging of prioriteit moet worden gegeven aan de belastingcapaciteit of aan (onderdelen van) het voorzieningenniveau is aan de gemeenteraad zelf.
- Met inachtneming van voorgaande opmerking kunnen we vaststellen dat Nieuwkoop een hoger dan gemiddelde belastingcapaciteit heeft. Dat komt overeen met de definitie van dit percentage, namelijk de verhouding met het landelijk gemiddelde. Tegelijk zijn er binnen de grootteklasse 23 gemeenten met een hogere belastingcapaciteit. De hoogste is Wassenaar, met een belastingcapaciteit van 172%. De gemeente Bloemendaal heeft de hoogste belastingcapaciteit van alle gemeenten, met een percentage van 214%. Ook deze beide gemeenten krijgen van BDO een rapportcijfer 8.

Vraag 2.

Bent u het al dan niet eens met de uitspraak van in het AD, dat in Nieuwkoop sprake is van een "gevaarlijk zware belastingdruk" voor inwoners ? Als u het hiermee eens bent, wat zou dat naar uw mening (voor de komende tijd) moeten betekenen? Zo niet, waarom bent u het niet eens?

Antwoord:

- De uitspraak dat sprake is van een "gevaarlijk zware belastingdruk" laten we voor rekening van het AD. Wij kunnen deze uitspraak niet plaatsen. Uit het rapport van BDO kunnen we die kwalificering ook niet opmaken en de in het artikel aangehaalde medewerker van dit kantoor heeft zich niet specifiek uitgelaten over Nieuwkoop. De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De suggestie uit het artikel in het AD dat Nieuwkoop daarmee amper ruimte heeft om de tarieven te verhogen, is feitelijk onjuist. Indien gewenst zou de OZB nog aanzienlijk verhoogd kunnen worden. Wat niet betekent dat het college hiervoor

plannen heeft. Zie ook het antwoord op de volgende vraag.

Overigens blijkt uit een snelle zoekactie op internet dat in andere publicaties van het AD en aanverwante titels dat meerdere gemeenten de kwalificatie en "krantenkop" gevaarlijk hoge belastingdruk krijgen. Dezelfde bewoordingen zijn gebruikt voor de belastingdruk van in ieder geval Utrecht, Wageningen, Gouda, Oisterwijk, Nijmegen, Enschede, Valkenswaard en Leiden.

Vraag 3.

Welke conclusie verbindt uw college -vanuit uw perspectief- aan de antwoorden op de voorgaande vragen in relatie tot het nu lopende traject "Nieuwkoop blijvend in evenwicht", het proces waarbij beleid en ambities worden herijkt met het oog op de komende uitdaging om de begroting sluitend te houden?

Antwoord:

- Geen. Het traject "Nieuwkoop blijvend in evenwicht" is gestart om, zoals de naam al aangeeft, Nieuwkoop in evenwicht te houden in het licht van de dalende Algemene Uitkering vanaf 2026. De uitkomst van dit traject geeft de gemeenteraad handvatten om de daarvoor noodzakelijke keuzes te maken. Als de gemeenteraad aanvullend op deze opdracht ook een lagere belastingdruk wil bereiken kan de gemeenteraad dit meenemen bij dit keuzeprocess.

We gaan ervan uit dat de vragen hiermee voldoende zijn beantwoord.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester